

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 30 januari 2007

Mål nr

T 3829-03

KLAGANDE

Scana Steel Björneborg AB, 556256-7387

Box 55

691 21 Karlskoga

Ombud: Advokat HB

MOTPART

If Skadeförsäkring AB, 516401-8102

106 80 Stockholm

Ombud: Försäkringsjurist PR

SAKEN

Försäkringsersättning

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts dom den 15 september 2003 i mål T 3264-02

DOMSLUT

Högsta domstolen fastställer hovrättens domslut.

Scana Steel Björneborg AB skall betala ersättning till If Skadeförsäkring AB för rättegångskostnader i Högsta domstolen med sextiotusen (60 000) kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för Högsta domstolens dom tills betalning sker.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Scana Steel Björneborg AB har yrkat att Högsta domstolen med ändring av hovrättens dom bifaller Scanas vid hovrätten förda talan, befriar Scana från skyldigheten att betala ersättning för If Skadeförsäkring AB:s rättegångskostnader vid tingsrätten och i hovrätten samt förpliktar If att betala ersättning för Scanas rättegångskostnader vid tingsrätten och i hovrätten med där yrkade belopp.

If har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Högsta domstolen.

Sveriges Försäkringsförbund har avgett yttrande i målet.

DOMSKÄL

Scana gör i målet gällande att bolaget har rätt till ersättning ur sin maskinförsäkring hos If för den skada på en av Scanas Schiessmaskiner som uppkom när en motvikt föll ned på maskinen till följd av att de linor brast i vilka motvikten var upphängd.

Frågan i målet är huruvida den skada som Scana begär ersättning för är av sådant slag som avses i det villkor i maskinförsäkringen vilket föreskriver att ersättning lämnas för plötslig och oförutsedd skada på försäkrad egendom. Det är ostridigt att skadan var plötslig. Tvisten gäller om skadan dessutom var oförutsedd.

Som If har framhållit måste villkorets innebörd bestämmas med beaktande av att det är fråga om en allriskförsäkring. Försäkringsgivaren har således inte preciserat vilka risker som omfattas av försäkringen och det går inte att ange närmare vilka ersättningsgilla skador som kan inträffa under försäkringstiden. "Oförutsedd skada" kan då inte ges den bokstavliga innebörden att ingen faktiskt skall ha förutsett skadan. I stället måste villkoret uppfattas så att skadan i någon rimlig mening inte varit möjlig att förutse. Det kan därvid inte vara så – som Scana har hävdat – att förutsebarheten skall hänföras till den tidpunkt då försäkringen tecknades eller förnyades. Även omständigheter som blir kända under försäkringstiden måste kunna beaktas.

Försäkringsförbundet har i sitt yttrande uttalat att det för att en skada inte skall anses som oförutsedd måste – med utgångspunkt i det för branschen vanliga betraktelsesättet – för arbetsledning, driftsingenjör eller särskilt erfaren person ha framstått som beräkneligt att skada kunde komma att inträffa. Denna formulering återfinns i försäkringsbranschens kommentar till maskinvillkoren för företagsförsäkring, där det också sägs att det, för att ett skadefall skall föreligga, förutsätts att skadan innehåller ett visst överraskningsmoment. (Se Ullman i Nordisk Försäkringstidskrift nr 1/1980 s. 6; jfr Lagerström och Roos, Företagsförsäkring, 2 uppl.1991, s. 98.)

Av utredningen i målet framgår att orsaken till linbrotten var utmattning och förslitning. Som huvudorsak har angetts böjutmattning. Det framgår vidare att utmattningen av linorna måste ha visat sig genom att enskilda trådbrott börjat uppkomma och att de särskilt utsatta delarna av linorna rimligen måste ha uppvisat enskilda trådbrott under en längre tid, en eller två månader innan linorna brast. För en ansvarsfull arbetsledning, som rutinmässigt genomför erforderliga kontroller, måste det således ha varit möjligt att upptäcka trådbrotten en längre tid innan olyckan inträffade. Under denna tid var det då också möjligt för arbetsledningen att förutse skadan. Som hovrätten har funnit var därmed skadan på Schiessmaskinen inte oförutsedd i försäkringsvillkorets mening.

Av det anförda följer att den skada som Scana begär ersättning för inte omfattas av maskinförsäkringen.

Som grund för rätt till försäkringsersättning har Scana emellertid vidare gjort gällande att If är bundet av sin tidigare skaderegleringspraxis. Därvid har Scana åberopat att en annan maskin hos Scana tidigare skadats på samma

sätt som den nu aktuella och att Scana fått ersättning för den skadan ur maskinförsäkringen. If har mot detta framhållit att den tidigare skadans orsak inte kunde fastställas därför att den avbrutna linan inte fanns i behåll och att ersättningen till Scana sattes ned. Med hänsyn till vad som sålunda har uppgetts om regleringen av den tidigare skadan är det inte klarlagt att det finns någon tidigare skaderegleringspraxis som kan motivera att Scana har rätt till ersättning för den nu aktuella skadan.

Hovrättens domslut skall alltså fastställas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Johan Munck, Gertrud Lennander, Severin Blomstrand (referent), Nina Pripp och Anna Skarhed
Föredragande revisionssekreterare: Monica Ericsson